

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี
ขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Studying the Relationship between the Emotional Intelligence and
Organizational Citizenship Behavior on Students in Faculty of
Management Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University

วรรณภา ทองอ่อน* จันจิราภรณ์ ปานยินดี** และ จุฑามาส ศรีชมภู***

บทคัดย่อ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา 2) ศึกษาระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ทำการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 353 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33
2. ระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39
3. ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .558

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความฉลาดทางอารมณ์ที่มีความสัมพันธ์

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

**อาจารย์ประจำสาขาบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

***อาจารย์ประจำสาขาบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สูงสุด ได้แก่ การจูงใจตนเอง รองลงมา คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและการตระหนักรู้ในตนเองและทักษะทางสังคม ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์, พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร

Abstract

The objectives of this research were 1) to study Emotional Intelligence level on students 2) to study the Organizational Citizenship Behavior level on students 3) to study the Relationship between The Emotional Intelligence and Organizational Citizenship Behavior on Students in Faculty of Management Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University. The sample were 353 students including freshmen, sophomores and juniors of Nakhon Pathom Rajabhat University in the second semester of the academic year 2013. The Questionnaire was used as the tool for data collection. The data was analyzed in term of frequency, percentage, means, standard deviation and correlation coefficient.

The results from this research indicated that:

1. Emotional Intelligence on students was at the high level (M=3.50, S.D=0.33).
2. Organizational Citizenship Behavior on students was at the high level (M=3.55, S.D=0.39).
3. Emotional Intelligence factors statistically related to Organizational Citizenship Behavior on Students in Faculty of Management Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University at the moderate level ($r_{xy}=.558$) with the statistical significance at .01 level. Emotional Intelligence factors arranged from the highest to lowest levels were as follows: Self motivation , Empathy, Self-awareness and Social skills.

Keyword: The Emotional Intelligence, Organizational Citizenship Behavior

1. บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยเป็นสังคมแห่งการพัฒนาทางเทคโนโลยี เยาวชนได้รับส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านวิชาการ เทคโนโลยีต่างๆ รวมถึงการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ Goleman ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence) หรือ Emotional

quotient: EQ หมายถึง ความสามารถในการตระหนักรู้ถึง ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อการสร้างแรงจูงใจในตนเองบริหารจัดการอารมณ์ต่างๆ ได้ (Goleman, 1998: 317) อีกทั้งกรมสุขภาพจิตได้พัฒนาแนวคิดเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วย 3 ประการ คือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีความสุข (กรมสุขภาพจิต, 2550: 35-36)

ความฉลาดทางอารมณ์จะส่งผลต่อการแสดงออกเป็นพฤติกรรมต่างๆ ออร์แกน และแบทแมน กล่าวว่าพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร (Organizational citizenship behavior: OCB) หมายถึง การให้ความร่วมมือที่สมาชิกมีให้แก่องค์กร พฤติกรรมเหล่านั้น องค์กรไม่ได้ร้องขอและไม่ใช้การบังคับให้ทำ รวมทั้งไม่ได้รับรองว่าจะให้ผลตอบแทนใดๆ (Organ and Bateman, 1991: 275) การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร มีประโยชน์ต่อบุคคล ทำให้บุคคลมีความมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงาน ส่งผลให้มีผลการปฏิบัติงานที่ดี สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และมีประโยชน์ต่อองค์กร ทำให้กลไกการทำงานของสังคมภายในองค์กร มีความราบรื่น มีความยืดหยุ่นในการทำงาน บุคลากรภายในองค์กรมีการปรับตัว มีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (วิวัฒนา อ่อนแก้ว, 2554: 24)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีวิสัยทัศน์เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพคู่คุณธรรม พัฒนาการความรู้ ภูมิปัญญาสู่สากล (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2556 : ออนไลน์) การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนานักศึกษา ให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัย งานวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร สำนักส่งเสริมวิชาการและฝ่ายวิชาการของคณะต่างๆ สามารถนำข้อมูล ในการตัดสินใจเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษากระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างเหมาะสมและเป็นบัณฑิตที่ดีต่อสังคมและประเทศชาติ

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

Goleman (1998: 317) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence) หรือ Emotional quotient: EQ หมายถึง ความสามารถในการตระหนักรู้ถึง ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อการสร้างแรงจูงใจในตนเองบริหารจัดการอารมณ์ต่างๆ ได้ ส่วน Mayer and Salovey (1997: 10) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ ว่าเป็นความสามารถของบุคคลที่จะควบคุมอารมณ์ของตนเอง ตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น และสามารถนำการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกมาแสดงออกทางความคิดและพฤติกรรมอย่างเหมาะสม ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถตระหนักรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง จัดการอารมณ์ของตนเองได้ รวมถึงรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นและสามารถแสดงพฤติกรรมตอบสนองได้อย่างเหมาะสม

Goleman (1998) กล่าวถึงองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1. การตระหนักรู้อารมณ์ของตนเอง (Knowing one's emotions) เป็นการรับรู้และตระหนักถึงอารมณ์ของตนเองที่เกิดขึ้น
2. การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Managing emotions) เป็นความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม อันเป็นผลมาจากความสามารถในการตระหนักรู้อารมณ์ที่เกิดขึ้น
3. การสร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง (Motivating oneself) สามารถสร้างแรงจูงใจตนเองให้สามารถควบคุมความต้องการ และแรงกระตุ้นได้อย่างเหมาะสม สามารถอดทนรอคอยเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ดีกว่าซึ่งบุคคลที่มีทักษะทางด้านนี้จะสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. การตระหนักรู้อารมณ์ของผู้อื่น (Recognizing emotions in others) การตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่น มีความสามารถในการรับรู้ได้ถึงความต้องการของผู้อื่น
5. การรักษาสัมพันธไมตรีกับผู้อื่น (Handling relationships) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถจัดการกับอารมณ์ของผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

Organ and Bateman (1991: 275) กล่าวว่าพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร

(Organizational citizenship behavior: OCB) หมายถึง การให้ความร่วมมือที่สมาชิกมีให้แก่องค์กร พฤติกรรมเหล่านั้นองค์กรไม่ได้ร้องขอและไม่ใช้การบังคับให้ทำ รวมทั้งไม่ได้รับรองว่าจะให้ผลตอบแทนใดๆ

องค์ประกอบของพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร

พฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. การให้ความช่วยเหลือ (Altruism) หมายถึง การให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ช่วยแนะนำพนักงานใหม่เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ
2. การคำนึงถึงผู้อื่น (Courtesy) หมายถึง การคำนึงถึงผู้อื่นเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาการกระทบกระทั่งที่อาจเกิดขึ้นตามมา เนื่องจากการปฏิบัติงานในองค์กรต้องอาศัยการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การกระทำและการตัดสินใจของบุคคลหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อผู้อื่น เคารพสิทธิของบุคคลอื่นในการใช้สมบัติส่วนรวม
3. การอดทนอดกลั้น (Sportsmanship) หมายถึง ความอดทน อดกลั้นต่อความคับข้องใจ ความไม่สะดวก ความเครียดด้วยความเต็มใจ เนื่องจากการทำงานจำเป็นต้องมีการอาศัยพึ่งพากันและกัน มีสิทธิเรียกร้องความเป็นธรรมหรือร้องทุกข์ได้ แต่การร้องทุกข์จะเพิ่มภาระให้กับผู้บริหาร และเกิดการโต้เถียงที่ยืดเยื้อ จนละลายความสนใจในการปฏิบัติงาน บุคคลจึงอดทนด้วยความเต็มใจ

4. การให้ความร่วมมือ (Civic virtue) หมายถึง ความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในองค์กร ได้แก่ มีส่วนร่วมและสนใจเข้าร่วมการประชุม มีความรู้สึกต้องการพัฒนาองค์กร เก็บรักษาความลับ เสนอแนะความคิดเห็นที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

5. การมีจิตสำนึกในหน้าที่ (Conscientiousness) หมายถึง การปฏิบัติตามระเบียบและสนองนโยบายขององค์กร ไม่ใช่เวลาการปฏิบัติงานไปใช้ในการส่วนตัว มีความตรงต่อเวลา ดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ขององค์กรผู้ที่มีจิตสำนึกในหน้าที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบและนโยบายขององค์กรได้เป็นอย่างดี (Organ and Bateman, 1991: 275-276)

งานวิจัยนี้จึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร สำนักส่งเสริมวิชาการและฝ่ายวิชาการของคณะต่างๆ สามารถนำข้อมูล ในการตัดสินใจเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษากระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างเหมาะสม และเป็นบัณฑิตที่ดีของมหาวิทยาลัยต่อไป

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1- 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,977 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 คณะผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรของ Taro Yamane (1973: 125) ซึ่งกำหนดให้ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม แบบสอบถามมี 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความฉลาดทางอารมณ์ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน รวมจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 38 ข้อ ข้อคำถามทางบวกจำนวน 25 ข้อ และเป็นข้อคำถามทางลบจำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน รวมจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 34 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถาม โดยที่ข้อคำถามนั้นผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วย 2 ใน 3 และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาทำลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และทดสอบความเที่ยง (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.85 แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน มกราคม 2557 ถึงเดือนมีนาคม 2557 โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 353 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับความฉลาดทางอารมณ์ และระดับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ใช้ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

4. ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการนำเสนอโดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 69 อายุระหว่าง 20-22 ปี จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.01-2.50 จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30

ส่วนที่ 2 ความฉลาดทางอารมณ์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ความฉลาดทางอารมณ์	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
การจูงใจตนเอง	3.85	0.54	มาก
การตระหนักรู้ในตนเอง	3.51	0.52	มาก
การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	3.48	0.60	มาก
ทักษะทางสังคม	3.45	0.43	มาก
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	3.18	0.45	ปานกลาง
รวม	3.50	0.33	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าในการวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ สามารถแบ่งได้ 5 ด้าน ได้แก่การตระหนักรู้ในตนเอง การจัดการกับอารมณ์ตนเอง การจูงใจตนเอง การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และทักษะทางสังคม พบว่าระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 เมื่อพิจารณารายชื่อข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจูงใจตนเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 การตระหนักรู้ในตนเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 ทักษะทางสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32 และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ตามลำดับ แต่ข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง คือ การจัดการกับอารมณ์ตนเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ค่าเบี่ยงเบน 0.45

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
การคำนึงถึงผู้อื่น	3.66	0.75	มาก
การให้ความร่วมมือ	3.63	0.61	มาก
การมีจิตสำนึกในหน้าที่	3.60	0.50	มาก
การให้ความช่วยเหลือ	3.55	0.44	มาก
การอดทนอดกลั้น	3.28	0.67	ปานกลาง
รวม	3.55	0.39	มาก

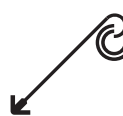
จากตารางที่ 2 พบว่าในการวิเคราะห์พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ สามารถแบ่งได้ 5 ด้าน ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือ การคำนึงถึงผู้อื่น การอดทนอดกลั้น การให้ความร่วมมือ และการมีจิตสำนึกในหน้าที่ พบว่าระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การคำนึงถึงผู้อื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 การให้ความร่วมมือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 การมีจิตสำนึกในหน้าที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 และการให้ความช่วยเหลือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 แต่ข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การอยู่ในระดับปานกลาง คือ การอดทนอดกลั้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ความฉลาดทางอารมณ์	พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ					OCBโดยรวม
	การให้ความช่วยเหลือ	การคำนึงถึงผู้อื่น	การอดทนอดกลั้น	การให้ความร่วมมือ	การมีจิตสำนึกในหน้าที่	
การจูงใจตนเอง	.529**	.180**	.133*	.478**	.331**	.464**
การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	.221**	.161**	.378**	.149**	.289**	.358**
การตระหนักรู้ในตนเอง	.174**	.235**	.235**	.116*	.230**	.354**
ทักษะทางสังคม	.437**	.111*	.100	.383**	.240**	.354**
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	.260**	.084	.215**	.178**	.214**	.272**
EQ โดยรวม	.492**	.243**	.386**	.394**	.405**	.558**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ในการวิเคราะห์พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .558$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความฉลาดทางอารมณ์ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การจูงใจตนเอง ($r_{xy} = .464$) รองลงมา คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ($r_{xy} = .358$) การตระหนักรู้ในตนเองและทักษะทางสังคม ($r_{xy} = .354$) รวมทั้งการจัดการกับอารมณ์ตนเอง ($r_{xy} = .272$) ตามลำดับ

5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา 2) ศึกษาพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง โดยมีความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การจูงใจตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร สำนักส่งเสริมวิชาการและฝ่ายวิชาการ ของคณะต่างๆ สามารถนำข้อมูล ในการตัดสินใจเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา กระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างเหมาะสม และเป็นบัณฑิตที่ดีของมหาวิทยาลัยและของสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. มหาวิทยาลัยสามารถนำผลการวิจัยใช้ในการส่งเสริม พัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษาความฉลาดทางอารมณ์โดยใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารในการตัดสินใจเรื่องการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างเหมาะสม
2. สำนักส่งเสริมวิชาการและฝ่ายวิชาการของคณะต่างๆ สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาโดยเน้นพัฒนาความรู้ การจัดการกับอารมณ์ตนเอง และการอดทนอดกลั้นของนักศึกษา
3. ผู้สอนสามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนานักศึกษา
4. เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ผู้ที่สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์กับปัจจัยในอื่นของนักศึกษา เช่น การสำเร็จการศึกษา
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา เปรียบเทียบระหว่างคณะ

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2550). **อีคิว: ความฉลาดทางอารมณ์ (ฉบับปรับปรุง)**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2556). **วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**. ค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2556 จาก <http://www.npru.ac.th/info/index2.php>
- วัฒนา อ่อนแก้ว.(2554). **พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ: กรณีศึกษาข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Goleman, Daniel. (1998). **What with emotional intelligence**. New York: Bantam Books.
- Mayer, J. D. & Salovey, P. (1997). What is emotional intelligence? In P. Salovey & D. Sluyter (Eds). **Emotional development and emotional intelligence: Implications for educators** (pp. 3-31). New York: Basic Books.
- Organ, Dennis W. and Thomas S. Bateman. (1991). **Organizational Behavior**. (4th ed.). Boston: Irwin, Inc.,.
- Yamane,T. (1973). **Statistic: An introductory analysis (3nd ed.)**. New York: Harper & Row.